

Endringer i velferdsnivå i Skandinavia

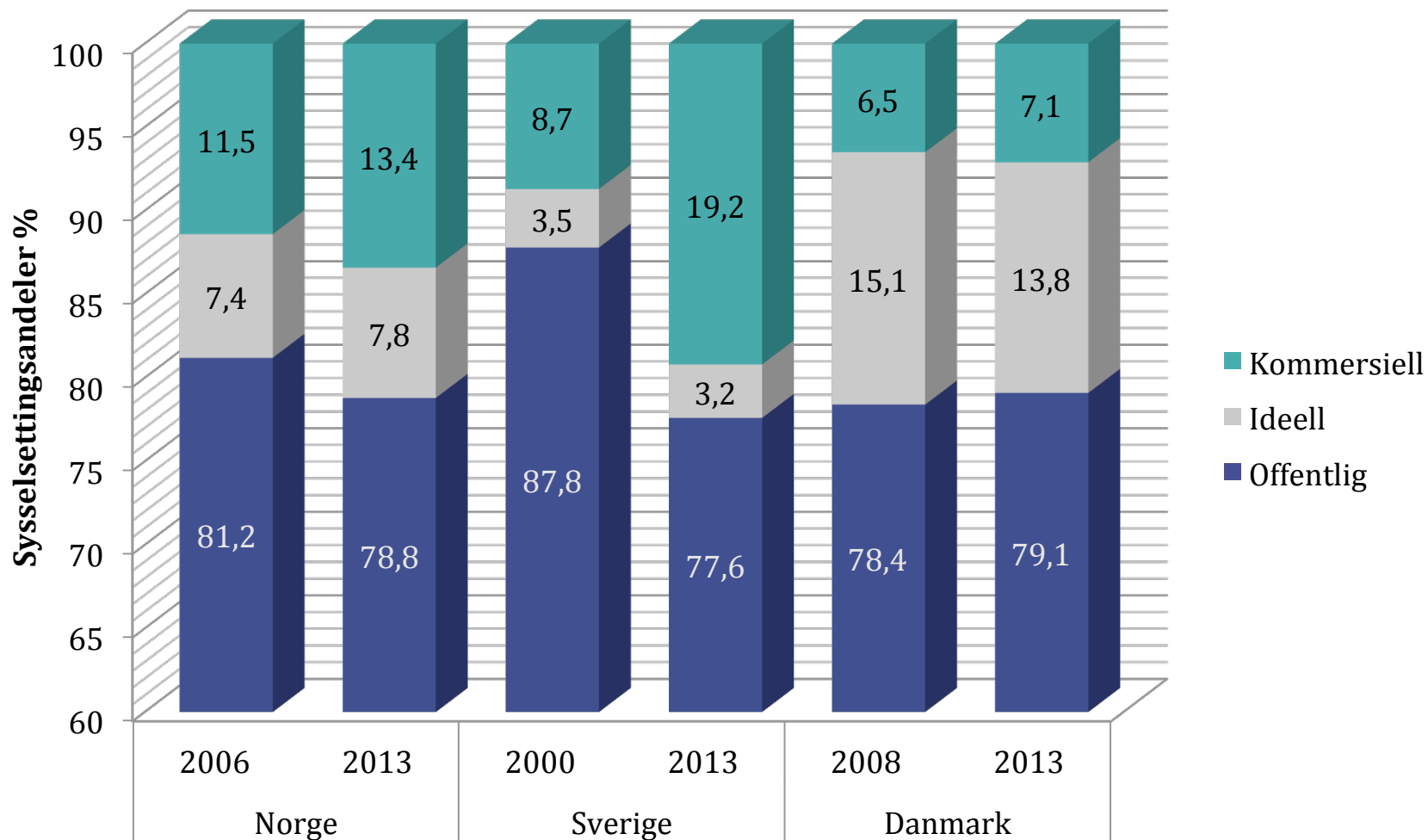
Karl Henrik Sivesind
Forsker I, Institutt for samfunnsforskning

Stockholm 20 og 21. april 2016

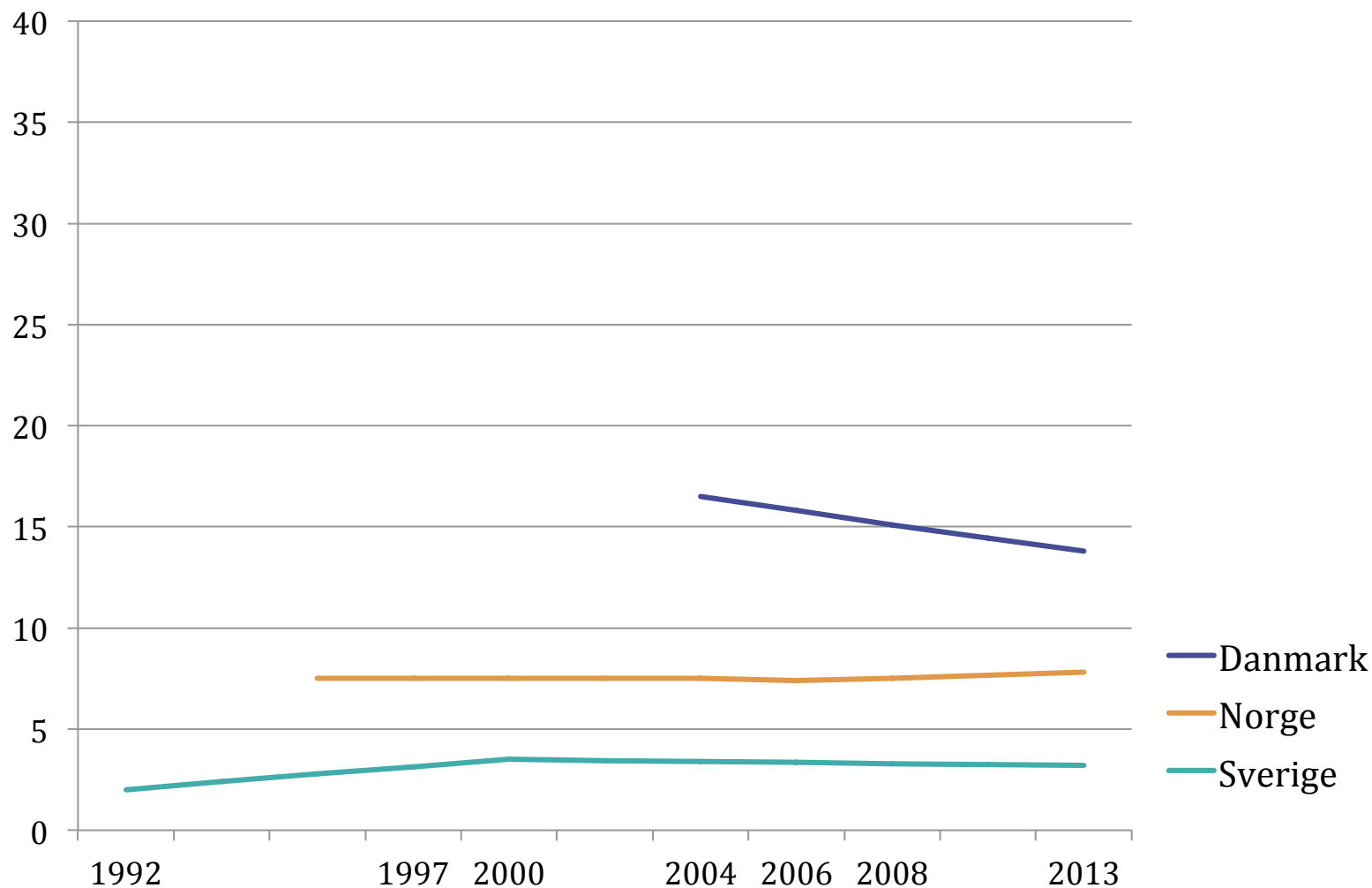
Hva betyr velferdsmiks

- Hvor stor andel utføres av ideelle, kommersielle og offentlige tjenesteleverandører?
- Hvordan fordeles offentlige oppdrag? Brukervalg, anbudskonkurranser, forhandlinger, rammeavtaler, etc.
- Hvilke virkemidler brukes for å styre sammensetningen av leverandører?

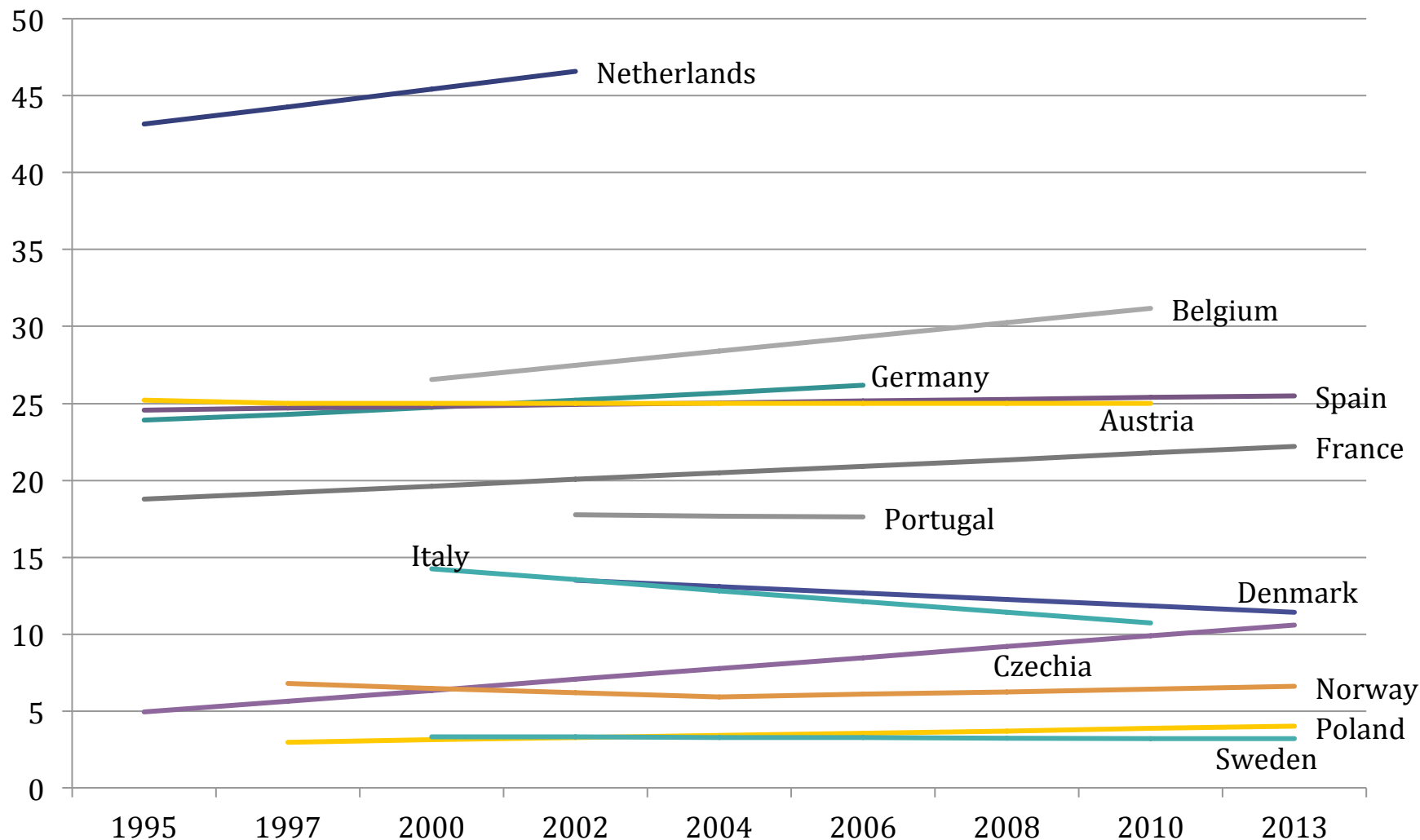
Endringer i velferdsmiks, %

Endringer i ideell sektors sysselesettingsandel, %

Endringer i ideell sektors sysselesettingsandel, Europa %

Hvorfor er det ulike tendenser i velferdsmix?

- *Sverige*
Bruker økonomiske virkemidler, noe som fremmer den kommersielle veksten
- *Danmark*
Har flere parallelle systemer, noe som fremmer en mer differensiert velferdsmix. Omstrukturering av eldreomsorg og kommunesammenslåing har skapt (midlertidig) offentlig vekst
- *Norge*
Bruker i stor grad markedslignende styringsverktøy, men har nært samarbeid med ideelle på noen utvalgte områder
- I alle de skandinaviske landene har imidlertid kommersielle den raskeste veksten, særlig på sosialområdet

Hvilken vei går velferdsmiksen?

Scenario 1: *La markedet styre*

- Ensidig bruk av markedslignende styringsmekanismer:
 - Åpne anbud
 - Brukervalg med fri etableringsrett og overskudd til eierne
- Det kommersielle tilbudet vokser der det er store markeder

Scenario 2: *Parallele styringssystemer*

- Markedslignende styringsmekanismer kombineres med
 - Tjenestekonsesjoner
 - Utvidet egenregi
 - Rammebetingelser som fremmer differensiert velferdsmiks
- De ideelle kan utvikle særpregete tilbud som fyller nisjer der det ikke er interessante markeder for de kommersielle eller naturlige oppgaver for de offentlige aktørene

Prosjekt: *Utkontraktering av skandinaviske velferdssamfunn?*

Rapporten kan lastes ned fra:

www.samfunnsforskning.no

Medforfattere:

- Signe Bock Seggaard (ISF)
- Håkon Solbu Trætteberg (ISF)

Samarbeid med:

- David Feltenius,
Universitet i Umeå
- Malene Thøgersen,
Aalborg Universitet

Finansiering:

- Norges Forskningsråd,
VAM-programmet fra 2012–2016

MOT EN NY SKANDINAVISK VELFERDSMODELL?

KONSEKVENSER AV IDEELL, KOMMERSIELL
OG OFFENTLIG TJENESTEYTING FOR AKTIVT
MEDBORGERSKAP

Karl Henrik Sivesind (red.)